

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyilt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főtitár 33 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban. Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába. Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t. küldendők. Kiadóhivatali megbízott: Szilágyi Béla főkönyvelő. Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Cirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Indemnitás.

Ez évben másodszer kér a kormány felhatalmazást budget-provizóriumra. Az elsőnek elég hosszú, hat havi lejáratra volt — mégis újabb két óra van szükség, hogy a végleges államköltségvetés tető alá kerülhessen.

Az esztendő budget-jogi szempontból mindenképp kivételes. Idén kellett nyélbe ütni a tavalyi budgetet is, év derekán jut az ideire sor s az őszi ülésszak első feladata lesz a jövő évi költségvetés. Összesen három budget-vita, sulyosbitva két indemniti-vitával, egy esztendőre kissé mégis sok.

De hát mindez szükséges rossz, hogy az exlex-állapot után a hosszú obstrukció következményeiből valamiképpen kilábalhassunk. A folyó év egy átmeneti esztendő s minden közérdek azt kívánja, hogy mentül kevesebb fennakadással tusszünk rajta.

Érzi az ellenzék is e helyzet súlyát. Azért most nem vet gáncot a kormánynak. Most az ellenzék beéri azzal, hogy állást foglal a bizalmi kérdésben s markirozza a kormány iránt való bizalmatlanságát.

Persze ez nem nagyon tetszik a vérbeli ellenzékieknek, akiket fiatalos temperamentumok heve s otthon feltűzött választóiktól való félelmük, untalan arra ösztökél, hogy saját politikai létjogukat az országgyűlésen izgalmas hadi állapot inszenálásával igazolják. A Barabás-zárny erősen támadja a függetlenségi párt vezetését, s azzal fenyegetőzik, hogy „eldobja” a mandátumot. A Zoltánok belekötöttek a Ház elnökségébe is, reklamálva tőle ahhoz való jogukat, hogy „napirend előtt” felszólalhassanak bármikor. Szerintük a nemzet sérelme, hogy Lengyel és Pap urak intermezzo-beszédeinek az obstrukció legdicsebb napjaiban élvezett gyönyörűségétől a leszerelés óta megfosztattunk.

De mindez nem változtat a közhangulaton, mely ma az országgyűlés munkásságában mindenekelőtt rendszerességet s az államháztartás menetés törvényes rendet akar. Hogy a célt elérjük, siettetünk kell egy az indemniti bill, mint a budget-törvény létrejöttét. Nincs komoly politikus, a ki ma ezekben gáncoskodjék s az időt alkalmassá vélné nagyobb ellenzéki akció kifejtésére. A kisebb kaliberű emberek pedig szintén el fog-

nak hallgatni, mihelyt tapasztalják, hogy mozgólódásukat a nemzet közönnnyel, sőt tulzásiában ellenszenvvel nézi.

Komoly parlamenti harc a nyár alatt többé nem lesz. Még akkor se, ha a kormány bevaltja ígérteit, hogy a nyári szünet előtt letárgyalatja a budgeten kívül a vasutasok fizetésemeléséről, a civílista főemeléséről s a katonai alapítványi helyekről szóló javaslatokat. A közvélemény most fáradtan fordul el a politikától: a termés gondjai bántják, aratni és utána pihenni akar.

SZEMLE.

Tisza-ünnep Szegeden. F. hó 12-én egyszerű, komoly és inopzans ünnepség keretében leplezte le Szeged város közönsége ujjá-alkatójának, Tisza Lajosnak ércszobrát, Fadrusz János utolsó mesterművét. Az ünnepi beszédet a város színeibe takart szobor előtt dr. Lázár György polgármester tartotta. A Szózat hangjai között hullott le a takaró a szoborról, melyet aztán a küldöttségek és egyetek koszorúval árasztottak el. A kormány nevében Tisza István miniszterelnök üdvözölte Szeged város közönségét ujjászületésének huszonöt éves fordulóján.

Zrinyi-szobor. Évtizedek óta élt Muraköz hazafias közönségének a lelkében az a vágy, hogy hajdani urának, Muraköz, Csáktornya, Légrad és Zerinvár kapitányának, a magyar nemzet nagynevű költőjének és hadvezérének emléket állítson. Az emlékműre társadalmi uton gyűjtést indítottak s az összegyűlt pénz-ből állított emlékoszlopot f. hó 12-én a muraközi népzenei és számos küldöttség jelenlétében szép beszédrel avatta fel a M. Tud. Akadémia küldöttje: Wlassics Gyula, ki költői gondolatokban gazdag beszédében Zrinyit mint hadvezért, költőt és politikust méltatta.

A jászberényi beszámoló. Apponyi Albert gróf f. hó 12-én megjelent Jászberényben, hogy választóinak az utóbbi időben folytatott működéséről számot adjon. Az elhangzott beszéd azonban csak hivatalosan viseli a beszámoló címet. Mert csak rövid érintését foglalja magában Apponyi gróf kilépésének a szabad-

elvpártból. Inkább programbeszéd az, a legújabb ellenzéki párt programja, mely a hadügyi kérdések gravámenjein épül fel, magában foglalva a belügyi kérdésekben a Tisza-kormány elleni bizalmatlanságot. Az új programban tulajdonképpen csak egy új kérdés szerepel. Az önálló vánterület követelése. De bármiként is lelkesedtek az új nézeti párt katonái a programnak ez új pontján, maga a vezér rendkívüli óvatossággal kezelte a kérdést. Bizonyos átmeneti időhöz kötötte az önálló vánterület életbe léptetését. Vagyis előbb gazdasági erőviszonyaink meg erősítését óhajtja. Ilyen feltétel mellett pedig nem is ellenzéki program, hanem minden magyar emberé.

A tanítóképző tornavizsgálója.

A Bethlen-kollégium tanítóképzőjének ifjusága Bihar y Bela tornatanár vezetése alatt kitűnően sikerült tornavizsgát mutatott be az intézet kertjében, melynek ünnepességét az Ö. T. E. zenekarának szép zenéje emelte. A tanítóképző ifjusága és a gyakorló-iskola kis csapata a zene hangjai mellett, zászló alatt vonultak a tornatérre, vonulás közben zászlójukat meghajtva az elnöki emelvény előtt.

A felvonulás mintaszerű szép rendben történt. A kijelölt helyen álló ifjuság együttesen a Himnusz énekelte, melynek hangjai után kezdetüket vették a szabadgyakorlatok.

A képezdei ifjak két csapata mutatott be először változatos súlyzó gyakorlatokat, melyek mind nagy figyelmet, gyakorlottságot és tornászkedvet igényelnek. A nehéz gyakorlatok precíz kivitele s a nyomukban önkénytelenül kitörő lelkes elismerés szép bizonyítékot szolgáltatott a vezető tanár szakképzettségéről fegyelmű ügyességéről s az ifjak buzgalmáról.

A gyakorló-iskola kis növendékei szép felvonulást mutattak be énekszó mellett; majd festői mozdulatokban botgyakorlatokat végeztek meglepő szabatosággal és ügyességgel.

A versenyek következtek azután. Magas ugrásban kitűnt Bernemisza József. I. o. tkp. Távol ugrásban

TÁRCZA.

Délmagyarországi képek.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

A Bethlen-kollégium június 12-iki estélyén tartott előadás.

Nem tudnám megmondani, melyik része hazánknak az, a melyet a természet legjobban kitüntetett, melyikben ne találunk olyan természeti kincseket, a mik párukat ritkítják világszerte?

Középen az Alföld délibábjá, szikje, aranykálász; körötte a legszebb főváros, aszat-termő kialudt vulkánok, majd Európa első aranybányái, mesés barlangok, s tündéri tájak váltakoznak.

Avagy ki tudná páruját mutatni a Dobsinai és Torjai barlangnak, a Karszt buvó-patakainak, Budafok kecskerforrásainak, a meleggyűjtő szovatai Medvetónak, az opálnak, a tellurnak és még sok egyebnek?

E kincsek közé tartozik Dél-Magyarország bánati vas-videke, az Al-Dunai szoros és Európa egyetlen homok-pusztája a Deliblati sivatag.

Lássuk mit adhat ezekről magyarázatul az útra készülőnek a geografus? S ugyan kit érdekel egy homok pusztaság?

A nap fejünk fölött. Az ég felhőtlen. A szélcsendben rezeg a láthatár, s a vakító fehér homok szinte sokszorozva veri vissza a nap-sugarak forrását. Felületén nem látni semmit, fopár és egyforma az, a szemhatárig. De leszáll az est, s a pusztá képe megelevenedik, azaz mintha megválna pár óra alatt: mely barázdák, sánczok pupok, buczkák lepik el, s mindez csak most tűnik elő, este, a mikor a leáldozó nap sugarától hosszú árnyékok vetnek azok az alig kiemelkedő homok-hullámok, a miket pár óra előtt még nem is láttunk. Tehát a sivatagot csak reggel vagy este láthatjuk a maga valóságában. S mily összevissza-

sága ez az idomoknak és vonalaknak! Ki fog ebben az útvesztőben magyarázatot, értelmet, okot találni? Itt kerekded, lapos hompok, amott hullámos hátú sánczok, majd meg kiharapdált szélű lepények homokból. S mindezeknek felületét apró egyenletes hullámredőzet borítja, majdnem párhuzamos vonalakban.

Ha megindul a Deliblat számmunja a kossava, szárnyára kapja a homokot, s vízi tova. Hiszen ezért hívják futó-homoknak. A homok elhelyezkedése tehát folyton változik, de hogy miként jöttek létre az említett alakok, a felett régóta vitatkoznak a tudósok, és az első elfogadott megoldás, magyar tudós érteleme. Ma már a párisi egyetemen is tanítják Cholnoky Jenő egyetemi tanárunk magyarázatát a homokjárás törvényéről.

Az ázsiai pusztákon, az Északnémet part dűnáin, a Nyírségen és a Deliblati pusztán végzett tanulmányai után megállapította, hogy ott, a hol a talaj nedvessége, vagy szilárd akadályok nem befolyásolják, a szabad futó-homok, mindig csak egy, változatlan alakú formálódik, s ez a buczka vagy barkán, a mint az ázsiai népek mondják.

Egy a szél irányában fekvő tojásdad idomu kiemelkedés ez, melynek előre haladó orma fel körben omlik, amint a háttára halmozódott homok-szemek a széllel előre kerülnek.

Ezt az alapformát módosítja tengerpartokon a nedves partvonal, a mely a barkánokat egymás mellé sorakoztatva, hosszú sánczba köti össze. Ezt a sánczot mindenestől vízi a szél, be a szárazföldre, a hol óriási területeket lep el a homok. Az így bevándorolt homoksáncz a dűna. Háta mögött a tengerpart újabb dűnát épít, mely majd követi utjában az első be a szárazföldre, s így a sik parton három-négyszeres és többszörös homok sáncz-rendszer fejlődik. Ilyen a Keleti tenger partja Mecklenburgban: a

németek Heidéi, s ilyen a francia Landes mocsaras partvidéke, a hol a pásztor falabon jár.

Kötött talajon a szárazföld belsejében mondhatnám éppen az ellenkező alak fejlődik ki, mert a sánczvonalak nem a széliránnyal keresztben, hanem éppen az uralkodó széllel egy irányban futnak. Így hazánk északnyugoti uralkodó szélirányát követik a Duna-Tisza köz, a Nyírség és a zalai lösz vidék domborai, a hol még a vízerék futása is e szerint igazodott, úgy hogy részletes térképen csupa párhuzamos vonalat látunk, észak-északnyugot, dél-délelet irányban. Ezek ma már kötött területek, de a Deliblaton a domborok és bevágott árkok közt ott találjuk még a szabad homok típusos alakját a barkánt, a mely a szétszakadozó sánczokból kialakult és többé meg nem változik, a mig csak utjában ismét meg nem köti valahol a nedvesség, vagy az emberkéztől előre tolt növényzet.

A Deliblati sivatag keleti szomszédja a délmagyarországi vagy Bánati hegyesség, Temes- és Krassó-Szörény vármegyék területén, a Marostól a Dunáig. Magyarországnak egyik legfontosabb vasvidéke ez, melynek gazdasági értékét vasérczek és a széntelepek találkozására adja meg.

Tudjuk hogy a vas, mint szin-vas, csak nagy ritkán található a természetben, például a földünkre kerülő meteor-vas kövekben, mert a levegő és a nedvesség azonnal megtámadja, vasrozda keletkezik rajta a vasnak és a levegő oxigénjének egyesüléséből. Ez a vasrozda, vagy vas-oxid egyuttal a vas leggyakoribb ércze.

A vas és oxygenium különböző arányu vegyületei: a mágnes-vaskó, a vörös-vasércz, víz tartalommal: a bánya-vas-ércz és szén-sav tartalommal: a vaspát. E három utóbbi a legfőbb vasércz; a többi vagy ritka, vagy nehezen feldolgozható.

Kacsóh Dénes I. o. tkp. Sulydobásban Kelemen Miklós IV. és Tollas Árpád II. o. tkp. Versenyekben és szertornázásban általános kiváltságot mutatott be Kacsóh Dénes.

Pihenőül egy szép énekszám következett, melynek végeztével a szertorna és játékok együttes élénk képe tárult fel előttünk a zenekar hangjai mellett.

Mindig fokozódó érdeklődés kísérte a változatos program egyes pontjait. A figyelem nemcsak hogy nem csappant, hanem a legmagasabb fokát érte el az utolsó pontnál. Két csapat állott egymással szemben: a tarka és kék ingeseké, a kik footballt (rugó-labda) játszottak. Rendkívül eleven, érdekes és hosszú küzdelem fejtett ki, melyben mind a két fél nagy ügyességet fejtett ki s végre a tarka-ingesek csapatja győzött.

A közönség meleg elismeréssel jutalmazta az ifjakat és különösen Bihary Béla tornatanárt a testi ügyesség és fegyelmesség terén elért szép sikerekért. Ehhez az elismeréshez a magunk részéről mi is a legteljesebb mértékben hozzájárulunk.

r. n.

Mozgó fényképek.

Heltai Jenő által magyarosított 3 felvonásos fenti című bohózatot adták elő vasárnap telt ház előtt a „Nagyenyedi Iparos-Önképzőkör” műkedvelői Baranyay Károly előnyösen ismert rendezése mellett.

Jó darab, ügyes, ambíciózus szereplők, jó szereposztás, szakszerű rendezés — ez a receptje egy a fővárosi színházaknak, mint a vidéki műkedvelők sikerének is. A receptből semmi sem hiányzott; nemcsak, de őszintén szólva többet kaptunk, mint a mennyit vártunk: a műkedvelők várakozáson felül jó előadással hálálták meg a telt házat.

Az egész darab cselekvénye a furcsábbal furcsább ellentéteken, félreértéseken és meglepetéseken épül fel; a Kapor Kálmán helyzetkomikumja benne folytonos és fokozódó erővel kényszerítette a nézőt a kacagásra. Menszky Borisz beszéde jelentékenyen emelte a komikumot és a vejjével egy huron pendülő Göncz Balint eszejárása és beszéde szintén hatásos eszköz volt a jókedv ébresztésére és fentartására. A komikumnak elég gazdag forrása volt a dialogusokban megnyilatkozott elmesség is, mely mint esprit szikrázott, derített és elevenítette a darab tarkaságát.

Szóval a darab jól volt megválasztva s volt benne bőven ami komikusan hatott és mulattatott.

A szereplők, nő azok aztán még jobban meg voltak választva. Valóságos színésztrupp volt. Megdicsérni őket külön-külön kár volna, mert valamennyien kivétel nélkül dicséretre méltóan átértették és átértették szerepüket s olyan ügyesen és ambíciózusan játszottak, hogy a telt házat s a közönség körében hallatszott elismerést tökéletesen megérdemelték. A szereplők méltatásával méltattuk a rendezést is. Baranyay Károlyról már régóta, mint „örög rendező”-ről tudunk és egész természetesen tartjuk, ha ő jól rendez.

A vasat a kohászat a szén felhasználásával választja ki érceiből; a szén adja a kohó melegét, a szén vonja el az ércben a vassal egyesült oxigéniumot; a kioldott vasban pedig a benne maradó 0,4—4,7 százalék szén teszi a vas különböző fajtáit u. m. a több szenet tartalmazó és törekenyebb öntött vasakat és a kevesebb szenet tartalmazó acélt stb.

Talán már ezekből is kitűnik, hogy a vaskohászat két fő kelleke a jó vasérc és a jó minőségű szén. Nagy vasipar csak ott fejlődhetik, ahol e kettő együtt található, mint Angliában és Belgiumban. Ez az előnye a bánáti vasidőknek is, mely egyuttal hazánk legjobb és egyedüli fekete szenét szolgáltatja.

Délmagyarország egyik érdekessége az említettek mellett feltűnő sajátos faunája, vagyis állatvilága.

Az Alpok és Kárpátok gyűrűje nemcsak az idegen hadseregek behatolásától védi hazánkat, hanem attól is, hogy a szomszédos országok állatai ide bejussanak, vagy a miénk innen szét-terjedjenek. Csak egy oldalon, délen maradt szabad útja az állatok bevándorlásának, s nem egy megfigyelésből tudjuk, hogy valóban itt jöttek és jönnek be azok az idegenszerű, sajátos állatok, a melyeknek rokonságát csak a messze keleten, Déloroszország steppéin, Kiszásziában és a B. lkánon találjuk meg.

Ezek közé tartozik hazánk legkisebb gyíkja, a melyet Gárdonyival magyar gyíkuak nevezhetek. (Ablepharus pannonicus). Apró lábcsakáit teste mellé vonva kigyó módjára siklik, ha sietni akar. Keleten hagyott rokonai között olyan általános vonás ez a lábak nem használása, hogy némelyiknek majdnem teljesen vissza fejlődtek a végtagjai, akár csak a kigyóknak.

Ugyanígy keleti állatunk a földi kutya (Spalax hungaricus). A mi vakondunknál nagyobb, teljesen vak rácsáló, mely földalatti utában sok kárt tett már a

Hogy az elismerés úgy a szereplőket, mint a rendező urat illetően tökéletes legyen, valósággal köszönetet mondhatunk a társaságunk s a Nagyenyedi Iparos-Önképzőkör vezetőinek a jól és kellemesen eltöltött másfélórát élvezetért. Ilyen műkedvelők mellett hamar óra fog diszelegni a református tornyon!

A jól sikerült előadás után táncra perült a fiatalok és csak a reggeli órákban gondolt a pihenésre. Az első négyest 60 pár táncolta.

Most gondoskodott a vendéglős arról, hogy a szeményzet hanyagsága ne ismétlődjen, mert igazán dicsérről szólhatunk a jó kiszolgálásról.

A nagyenyedi protestáns nők szegényeket és beteget segélyező egyesületének alapszabályai.

(Vége.)

14. §.

A választmány.

A választmány áll az ügyvezető igazgatóság tagjaiból, az alapító tagokból és a rendes tagok közül a közgyűlés által választott 50 tagból.

Elnöki az egyesület elnöke, akadályoztatása esetében az egyik elnök.

A választmány szükséghez képest tartja gyűléseit az elnök által 24 órával előbb összehívva; 10 választmányi tag írásban beadott kívánatára, a gyűlés 8 napon belül összehívandó.

15. §.

A választmány teendői:

a) megállapítja a rendes és rendkívüli közgyűlések határnapjait és tárgysorozatát.

b) a pénztár és számadás megvizsgálására tagjai sorából bizottságot küld ki;

c) tárgyalja az ügyvezető igazgatóság jelentéseit és indítványait, és szükség szerint azokat a közgyűlés elé terjeszti;

d) gondoskodik a lehető anyagi segélyforrásokról;

e) rendes tagjait az egész város területére beosztja, hogy azok állandóan megfigyeljék és látogatás által lelkiismeretes információt szerezzenek a szomszédságokban lakó beteg és szegény családokról, a segélyezés szükségét az elnök vagy helyettesének azonnal bejelentik, az elnök vagy az igazgatóság felkérésére a látogatást és segélyezést személyesen végézzék.

A választmány határozat képes ha az elnökön kívül 10 tag jelen van.

16. §.

Az ügyvezető igazgatóság (Direktorium).

Az ügyvezető igazgatóság áll a titkár tagjaiból, 6 a közgyűlés által választott igazgatósági tagból, és a nagyenyedi ev. ref. egyház presbyteriuma egy kiküldöttjéből: Elnöke az egyesületi elnök, akadályoztatása esetén egyik alelnök. Jegyzője egyik egyleti jegyző, előadója a titkár.

Üléseit tartja mindannyiszor mikor az elnök szükségét látja. Vitás kérdésekben egyszerű szótöbbséggel határoz. Segélyezési kérdésekben hozott határozatai végérvényesek.

17. §.

Az ügyvezető igazgatóság teendői.

Az ügyvezető igazgatóság általában az egyesület folyó ügyeinek vezetője. Alkalmos utakon utána jár a valóban segélyezendő betegek, szegények, árváknak, tárgyalás alá veszi a választmányi tagoknak azokra vonatkozó bejelentéseit, s menyiben az ügy sürgőssége elnöki intézkedést nem igényel, a látogatás és felségelésére vonatkozólag a 15. §. e) pontja értelmében intézkedik; a rendelkezésre álló összeg és a felmerülő szükséghez képest utalványoz, illetőleg jóváhagyja az elnöki utalványozást.

Általában mivel a segélyezési eljárás módozatai a dolog természeténél fogva szorosan körül nem írhatók, a követendő eljárás mibenlétét, a segélyezés mérvét és módját a felmerülő szükség sürgőssége és természetéhez képest az ügyvezető igazgatóság tiszte megállapítani az egyesület egyházián humánus hivatásának mindenekben megfelelően.

Működéséről a választmánynak és a közgyűlésnek beszámol.

Ha valamelyik tisztviselő időközben működésében akadályozva van vagy állásáról lemond, ezen időre, illetőleg a legközelebbi közgyűlésig gondoskodik helyettesítéséről.

18. §.

Elnök.

Az elnök az egyesület első tisztviselője, képviseli az egyesületet hatóságok, testületek és egyesek irányában, az egyesület tisztviselőivel az alapszabályok szellemében rendelkezik és felügyeli működésüket. A köz-, választmányi és ügyvezető igazgatósági gyűléseken elnököl, sürgős esetekben a segélyezések iránt intézkedik és utalványoz, az ügyvezető igazgatóság közelebbi gyűlésén bejelentés kötelezettsége mellett.

Alelnökök.

19. §.

Az alelnökök az elnököt akadályoztatása esetében helyettesítik mindazon jogokkal és köteleességekkel, melyek az elnököt megilletik.

20. §.

Titkár.

A titkár a köz-, választmányi és ügyvezető igazgatósági gyűlések rendes előadója, vezeti az egyesület levelezéseit, szerkeszti a jelentéseket, beadványokat az elnökkel együtt aláírja, vezeti az iktatót és az irattárt rendben tartja; szükséghez képest részt vesz a segélyezések végrehajtásában. Akadályoztatása esetében egyik jegyző helyettesíti.

délvidék zöldség termelőinek. Itt toladott be hazánk egyik legnagyobb mérges pókja, a pokoli cselő-pók (Trochosa infernalis), s valószínűleg a skorpió is és hazánk legnagyobb százlábujja, a nemzetiszin csikozatu Julus hungaricus.

A rovarok népes országának sok száz olyan faja él itt, a melyeknek utolsó stációja ez nyugot felé irányuló népvándorlásukban, s a külföld tudósai ezért látogatják évtizedek óta Herkules-fürdő környékét, hogy e ritka fajokat itt gyűjtsék és megismerjék.

Délmagyarország nyitott határa nemcsak a török hódítóknak mutatott utat, sok más kellemetlen vendég jött be arra. Onnan jöhetett a vándor patkány, (Mus decumanus), mely ma már majdnem egész Európából kiszorította elődjét a házi patkányt. (Mus rattus.) Innen jött a nyolcvanas években a pusztító sáskahad, az u. n. vándor sáska (Oedipoda migratoria), mely azóta istennek hála kipusztult; de nem pusztult ki az a gyönyörű madár, a mely sáskából élve a sáskahad kíséretében jött és azóta fészkelő madara lett Magyarországnak: a rózsaszínű seregély, (Pastor roseus)

Végül lássuk a híres kolumbácsi legyet! A kolumbácsi legyek két szárnyu, fonál-csápu apró rovarok, tehát a szunyogok rokonai és nem legyek tulajdonképen.

Szunyog módjára, vízbe rakják petéiket, különösen a hideg hegyi patakok vízi növényeire. Ott kikelnek a kis álcák, a melyek azután bebábozódva a fűszálra ragasztott kis hátikosár-forma tokokban élnek. A tok nyílásából csak a fejük meg a bojtos légző csövecskéik nyulnak ki.

Innen van, hogy a kolumbácsi légy mindig az elhagyott havasokról jó. Hogy honnan, azt a nép nem figyelte meg, azért fogta rá a mesés galambóczi barlangra, más monda szerint egy herkulesfürdői barlangra; s hogy az

odamenekül sárkány feje okádja ki őket, az a mythos nyelvéről lefordítva annyit jelent, hogy ez a csapás a gonosztól származik. A délmagyarországi hegyek minden részében gyakori. Bőven terem a Retyezáton is, a hol kutatásaim alkalmával eléggé meggyűlt a bajom véle. A mikor aztán elszaporodik, rajkoba gyűl s kedvező széllel Szatmár vármegyéig is eljut. Pár nap előtt például Nagyenyed közelében is találtam. Veszélyességét nem a csipése okozza, hanem az, hogy tömeges támadásával behatol az állatok orrába, fülébe s azokat megfullasztja.

Az ember kezével, pipája füstjével jobban tud ellenük védekezni, de azért nem egy elhagyott pásztor-gyerekek okozták már halálát. Ugy védekeznek ellene, hogy rajzása idején a házi állatokat istállóba zárják, az ablakokat betömik, az ajtó előtt pedig füstölő tüzet raknak.

Mégis a legnagyobb problema Délmagyarországon az alduai szoros: a geologus előtt keletkezésének megmagyarázása, a technikusnak a meder szabályozása. Az alduai szabályozás eltávolított partrészleteket, felrobbantott utba álló szirteket, medret mélyített és csatornákat épített a veszélyes szorosok és sellők legyőzésére.

Az emberkéz munkája ma már jórészt legyőzte azokat az akadályokat, a melyek a geologus előtt azt tanusították, hogy a Duna medre e szorosban eredetileg nem volt folyómeder. A széles sekély padoknak a legmélyebb helyekkel, a tószzerű részleteknek a legszűkebb szorosokkal való hirtelen váltakozása mind azt mutatja, hogy az az ut nem régi s legalább is nem eredeti útja a Dunának. Hogy mi terelte erre a folyót és hogyan keletkezett ez a mély bevágódás, arra feleletet a partot alkotó sziklák, hegyek, kőzetek történetében, a geológiában kereshetünk. A kőzeteket ábrázoló geológiai térkép első pillantásra elárulja, hogy a mi Bánáti hegy-

A jegyzők a választással vezetik a közgyűléseket részére a kivonatokat

A pénztárnok az egyesület által alkalmazott naponta átveszi a nyugtázza. Teljesíti aláírással ellátott utalványokat tagoktól szorosan körül nem írhatók, a pénztár állásáról a pénztár vezetője az ügyvezető igazgatóságot köteles adni tást vezet, s mindemányolt számadást a pénztárnak.

Az ellenőr köteles megvizsgálni, s vizsgálatában jelentést is figyelemmel kíséri

Az eg

Ha az egyesület felosztást, csak is rendes tagok 2/3 részével kihirdetett közgyűlés lenne meg, 30 napig össze, mely a megjelölés nélkül szótöbbséggel

A felosztás esetén enyedi ev. ref. ez adatik, ki annak ka

ségünk közetesapása a hajórol is látjuk, sziklák közege egy elválasztott két hegység sőt a geologusok a Vaskapui hegységnek. Maga a Duna utalvium elején, vagy a földön megjelent, folyt: a mai Románia torkolva az azokat hordta le a nevezet vizválasztót, a mi az alföldünk beltenger feltöltötték a belelecsapolódott, utalvium zeknek, illetőleg az ma is békétlen moszúk és kényelmet ösvényt.

Ha nem a turisták a közetek nyomai a gott hegyrendszer nagy geologus Sueafrikai hegyrendszer

Meggyőződhetünk folytatása a Vaskapui hegységgel, a hegyek és a Kaukázusnak. Nyugat felé kitotta el az összefüggés és a Lajta hegység előfoka az Alpok folytatása a Pyrenaeus az afrikai Atlasz határára a nagy hegyek köztől és a hegyek ismerni, sőt be tud

Számos a b

21. §.

Jegyzők.

A jegyzők a választmány által megállapított beosztással vezetik a köz-, választmányi és ügyvezető igazgatósági gyűlések jegyzőkönyveit s azokból az irattár részére a kivonatokat kiállítják, s a tükárnak átadják.

22. §.

Pénztárnok.

A pénztárnok az egyesületi vagyon kezelője, a választmány által alkalmazandó díjgyűjtővel beszédeti és tőle naponként átveszi a befizetett tagsági díjakat, azokat nyugtázza. Teljesíti a fizetéseket, de csak is elnöki aláírással ellátott utolványok alapján. A fizetéssel késedelmező tagokat szorgalmazza, s a félévén túl fizetni vonakodókat az ügyvezető igazgatóságnak bejelenti. A pénztár állásáról az elnöknek vagy helyettesének, az ügyvezető igazgatóságnak mindannyiszor pontos felvilágosítást köteles adni. Az egyesület tagjairól nyilvántartást vezet, s minden év február 1-ig előző évről okmányolt számadást és vagyonelejtárt terjeszt be a választmányoknak.

Ellenőr.

23. §.

Az ellenőr köteles a pénztárt minden negyedévben megvizsgálni, s vizsgálat eredményéről az ügyv. igazgatóságban jelentést tenni; továbbá segélyezési ügyeket is figyelemmel kísérni és ellenőrizni.

VI.

Az egyesület feloszlása.

24. §.

Ha az egyesület működését beszüntetni kénytelen: a feloszlást, csak is az összes életben lévő alapító és rendes tagok $\frac{2}{3}$ része határozhatja el. Ha az e végből kihirdetett közgyűlésen ezen tagok $\frac{2}{3}$ része nem jelenne meg, 30 nap elteltével újból közgyűlés hívandó össze, mely a megjelent tagok számára való tekintet nélkül szótöbbséggel határoz.

A felosztás esetén az egyesület tiszta vagyona a nagyenyedi ev. ref. egyház presbyteriuma kezelése alá adatik, ki annak kamatait csak is a jelen alapszabályok-

ségünk közetsapásai a szerb parton folytatódhatnak. Még a hajórol is látjuk, hogy a vizet határoló szemközti sziklák közege egy és ugyanaz; más szóval a Duna által elválasztott két hegyvidéket egynek kell tekintenünk, sőt a geologusok példájára egy névvel is nevezhetjük Vaskapui hegységnek.

Maga a Duna utvonala két patak medre volt a diluvium elején, vagyis abban a korban, a mikor az ember a földön megjelent, az egyik keletre, a más nyugatra folyt: a mai Román alföld és a Nagyalföld felé, bele torkolva az azokat borító tengerekbe. Ez a két patak hordta le a nevezett két beltenger között volt keskeny vízválasztót, a minnek az lett a következménye, hogy alföldünk beltengere kelet felé lefolyást nyert, fenekét feltöltötték a bele ömlő folyók, vize pedig lassanként lecsapolódott, utat mutatva a helyére került folyó vizeknek, illetőleg az ezeket egyesítő Duna folyónak, mely ma is békétlen morajjal töri, zuzza, szélesíti a neki oly szűk és kényelmetlen, csak hegyi patakoknak épített ösvényt.

Ha nem a turisták szokásos utját követnénk, akkor a kőzetek nyomai átvezetnének bennünket a kettévágott hegyrendszer tulsó felére, megtanulnánk tőlük a nagy geologus Suess tanítását az európai, ázsiai és afrikai hegyrendszerek összefüggéséről.

Meggyőződhetünk arról, hogy a Kárpátok félkörének folytatása a Vaskapui hegységen át, kapcsolatos a Balkán hegységgel, ennek csapásirányai és kőzetei a Krími hegységek és a Kaukázus egykori összefüggéséről tanuskodnak. Nyugat felé pedig csak a Duna belépése szakította el az összefüggést a Kis-Kárpátok dévényi foka és a Lajta hegység hainburgi előhegye közt; ez viszont előfoka az Alpok hegyrendszerének, melynek geologiai folytatása a Pyreneusokon és a Sierra-Nevidán át, még az afrikai Atlasz hegység is. Tengerek, folyók elszakíthatják a nagy hegyláncokat, de azok összefüggését a kőzetekből és a hegyszerkezetből mindenkor fel tudja ismerni, sőt be tudja bizonyítani a geologia.

Dr. Szilády Zoltán.

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat
igazolja azt, hogy

ban kitűzött czélokra fordíthatja s arról az egyház közgyűlésnek beszámolni tartozik.

Az egyesület újra alakulása esetén az átvett vagyon, az esetleges tőke növekedéssel együtt az egyház által az új egyesület rendelkezésére és kezelése alá vissza bocsátandó.

V.

Felsőbb ellenőrzés.

25. §.

Ha az egyesület a jelen alapszabályokban kijelölt czélját és hatáskörét meg nem tartaná, joga van a m. kir. kormánynak a mennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyesületi tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, az egyesületet felfüggeszteni, a foganatosítandó vizsgálat eredményéhez képest véglegesen feloszlítani, vagy esetleg az alapszabályok pontos betartására kötelezni.

Zayzon János,
közgyűlési jegyző.

Zeyk Dánielné,
elnök.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Állandó választmány.** Főispán ő méltósága a folyó év és hó 30-ikára rendkívüli közgyűlést tűzvéden ki, — az állandó választmány a tárgysorozatban már előzőleg felvett ügyek előkészítése végett folyó év és hó 28-án délelőtt 10 órakor a vármegyeház kis üléstermében ülést tart.

— **Ssemélyi hírek.** Szász József, Alsó-Fehér vármegye alispánja, dr. Bánffy Kázmér főjegyző társaságában f. hó 19-én Szászsebesre utazik, hogy mint a vármegye képviselője részt vegyen a szászsebesi új ref. templom felszentelő ünnepélyén. Folyó hó 20-án pedig Abrudbányára és Verespatakra megy az alispán, hivatalvizsgálat és sorozás végett. — Dr. Gressler Gyulát, a Bethlen-kollégium kiváló képzettségű helyettes tanárát az a kitüntetés érte, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztertől nagy összegű stipendiumot kapott, hogy két évet Franciaországban, különösen pedig a párisi egyetemen tölthessen. A derék ifju tanárnak ezen kitüntetéshez melegen gratulálunk. — Molnár Géza vármegyei írnok levéltárosi vizsgálatot tett jó sikerrel.

— **Rákóczi hamvainak helye.** Még nem hozták ugyan haza a nagy fejedelem hamvait a galatai templomból, már megindult az eszmecsere, hogy hol lesz a szent hamvak temetkezési helye. Hol lesz az a szent kápolna, hova a magyar honfiai szívének könnyeit kiönti. Érdekes e szempontból Thaly Kálmánnak, az ősz kurucz tudósának a Rákóczi-kor nagy történésznének nézete. Thaly Kálmán úgy nyilatkozott, hogy ő máshol el sem tudja képzelni Rákóczi hamvait, mint a nagy fejedelem egykori székvárosában Kassán, az ottani nagy dombon. Ezzel szemben halluak oly nyilatkozatokat, hogy Rákóczi hamvainak méltó helye csak a fővárosban lehet. Azonban mindez még csak óhajítás, mert a kormány még nem döntött sem jobbra, sem balra.

— **Értesítés.** A nagyenyedi „Oltár-egyesület” alakuló közgyűlést f. hó 19-én vasárnap délelőtt a szent mise végeztével a templomban fogja megtartani. Az egyesület célja: a) a legfőbbesőbb oltári szentségben jelenlevő Jézus Krisztusnak megismerését, szeretését és imádatát mindinkább élesíteni és gyarapítani; b) és ezen őszinte szeretet által kipótolni azokat a bántalmakat, a melyekkel e nagy Szentségben Jézust illetik; c) szegény templomunkat segélyezni az isteni tisztelet méltó megtartásához szükséges kellékekkel. A gyűlést megelőzőleg ft. Soóthy Gyula központi oltár-egyesületi igazgató prédikációt tart a legméltóságosabb oltári szentségről. Az egyházi ügyek és a vallásos élet iránti érdeklődőket ez uton is meghívja az előkészítő bizottság.

— **Felolvasás.** A délmagyarországi ifjusági kirándulás költségeinek fedezésére rendezett felolvasó-ciklus harmadik estéje f. hó 11-ikén volt. Felolvasást tartott dr. Szilády Zoltán, a Bethlen-kollégium tudós természetrajz-tanára, kinek érdekes, nagy figyelemmel hallgatott és a hallgató közönség élénk tetszésével jutalmazott felolvasását, a szerző szives engedélyével, lapunk mai tárczájában közöljük.

— **Katonák felesketése.** Az 1904. évi fősorozáson bevált ujonczok ünnepélyes felesketése f. hó 12-ikén volt a honvéd laktanyában. Ez alkalommal a felesküdt katonákhoz szép boszédéket intéztek Pintér János r. k. és Jancsó Sándor ev. ref. lelkészek.

— **A szászsebesi templomszentelés.** Rákosi Viktor, nemzeti irodalmunk nagy büszkesége, jövetelet a szászsebesi hangversenyre, mely a hazafias építész által befejezett, de még ki nem fizetett ev. ref. templom javára fog jövedelmezni s a mely iránt szeleskörű az érdeklődés, a következő kedves levelében igéri ismételtén, Benedek Károly lelkésznek: „Kedves Nagytiszteletű Úr! A meghívásnak szives készséggel teszek eleget s június 19-kén meg fogok jelenni az ünnepen, mely nekem is örömmünnepem. Együttal a hangversenyen felolvasat is tartok. De arra kérem, ne rendezzenek semmiféle költséges ünnepélyeket és kirándulásokat. Minden pénz maradjon a templomnak. Ha lesz időm, esetleg meglátogatok valami szomszéd érdekesebb várost vagy havast, de ezt is a saját költségemen; nem engedem, hogy az én kedvemért egy krajczárt is elköltse nek. Adja kérem hírül barátainknak és atyánkfainak, hogy június 19-kén együtt fogjuk imádni az Urat. Fogadja nagytiszteletű úr őszinte tiszteletem nyilvánítását. Igaz hive Rákosi Viktor.”

— **Jótekonyczélú műkedvelői előadás.** „A Nagyenyedi Szegény Tanulókat Segélyező Kör” 1904. évi június hó 21-én a Nemzeti szálló disztermében tánczczal egybekötött szini előadást rendez. Szinre kerül: Virág-á-lom, allegorikus játék versben, dalokkal és tánczczal. Irta Tordai Grail Erzs; zenéjét dr. F. L. Rendezi Krizmanics Vilmosné. Személyek: Virágtündér: Lázár Mácsi; Rózsa: Simon Erzsike; Liliom: Folyovics Rózsika; Rozmarin: Dancs Ida; Rezeda: Székely Margit; Szegfű: Ungerpek Gizi; Orgona: Will Margit; Viola: Farnos Eszti; Bazsarózsa: Fogorasi Jolán; Tulipán: Hegedüs Mariska; Pipacs: Keresztes Válika; Gyöngyvirág: Sebestyén Irén; Iolya Kovács Zizi; Nefejejs: Toronyi Anna. Helyárak: Sze mély-jegy 2 kor. tanuló-jegy: 60 fillér; karzati és katonajegy: 50 fillér. Jegyek előre válthatók Földes Ede könyvkereskedésében. Kezdeté 8 órakor Előadás után táncz.

— **Évzáró vizsgálatok.** A helybeli róm. kath. elemi fiu- és leányiskolákban az évzáró vizsgálatok nagys. és ftdő Imets F. Jákó apát-kanonok, főesperes elnöklete alatt f. hó 14-én tartattak meg. Az elért eredményvel úgy az elnöklő apát-kanonok valamint az igazgatóság teljesen meg voltak elégedve. Az egyházközség képviselőiben Krizmanics Vilmos ny. honvéd alezredes, Papp János lakatosárugyári igazgató, dr. Winkler Albert városi főorvos és Winkler János gondnok jelentek meg.

— **Öngyilkosság.** Virágháti Albert ujoncz f. hó 14-én a honvéd-laktanyában szolgálati fegyverével föbelötte magát s azonnal meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Bod Péter sirja.** A gyulafehérvári ref. egyház-megye Magyarigenben tartott gyűlése alkalmával elhatározta, hogy Bod Péternek, a hies egyházi történetírónak még eddig jeltelen sirjára emlékoszlopot állít.

— **Szölmoly.** A szölmoly támadta meg, mely betegség egyre terjedőben van. Felhívjuk a gazdák figyelmét e pusztító féreg irtására.

— **Marosujvárt és Balázsfalván** befejeztetett az 1904 évi fősorozás. Az eredmény kielégítő: 18—20 százalék.

— **Az abrudbányai** állami el. iskola tanítótestülete az intézet növendékeinek közreműködésével 1904. évi június hó 29-én (szerdán) a „Detonáta” disztermében a szegény tanulók felruházására jótekonyczélú hangversenyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Hangverseny után táncz következik.

— **Circus.** Dvorzsák circus-tulajdonos 20 lóval és 30 emberrel városunkba érkezett s a Szénatéren ütött tanyát. Kedvező idő esetén ma este tartja első előadását.

— **Sorozás Igenben.** F. hó 16—18 napjain az 1904. évi ujonczok sorozása tartatik meg, melyen Szász József, Alsó-Fehér vármegye alispánja fog elnökölni.

— **Ujságírók Almanachja.** A Budapesti Ujságírók Egyesülete segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 nemes festőművész festményei, mint különálló műmellekletek lesznek a műben. Az Almanach, mely igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy album-alaku diszmű lesz, potom öt forintba kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja” kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII., Károlykörút 9.

TÁNGEL JÓZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű árak lesznek kiszolgálva,

Közgazdaság.

A chilisalétrum mint tavaszi trágya.

A tavasszal alkalmazandó műtrágyák közül kétségen kívül a nitrogén dus trágyáknak s ezek között a chilisalétronnak van legnagyobb jelentősége. Régen eldöntött kérdés ugyanis, hogy nitrogén nélkül nincs növényi vegetáció, s hogy a növények fejlődése annál erőteljesebb, minél több kész, általk azonnal felvehető nitrogén áll rendelkezésükre. Ilyen kész nitrogént tartalmazó chilisalétrum tartalmaz legnagyobb mennyiségben s azért valamennyi műtrágya között a chilisalétrum, melynek hatása legszembetűnőbb, legközvetlenebb. A chilisalétronnak ezen rendkívüli hatása egy a cukorrépa mint a rosszul telelt vetésekre ma már nálunk is általánosan ismert. Hatása különösen a rosszul kelt vetéseknél meglepő, a melyeket más trágyával javítani nem is lehet, mint csupán a rögtönösen felhasználható nitrogént tartalmazó salétronnal. Az összes többi trágyafélékben levő nitrogénnek először salétromsavvá kell átalakulnia, hogy azt a növények felvehessék. Ez az átalakulás pedig hosszabb időt vesz igénybe, s ezért nem versenyezhet a hatás gyorsasága tekintetében a chilisalétronnal sem az istálló-, sem a más trágya. Az olyan őszi vetésre, mely a tél folyamán fagy-vagy rovarkárt szenvedett, hiába alkalmaznánk bármiféle trágyát, mert az a növények által felvehetővé csak akkor válnék, a mikor azok már nem vehetnek hasznát, a mikor azok már régen kazalban vagy magtárban vannak. Ellenben a salétrum hatása rögtönös s így a gyenge vagy hibás vetéseket csak is ezzel a műtrágyával lehet feljavítani. Az őszi vetéseknek, de sőt a tavasziaknak is chilisalétronnal való felültrágyázása jóformán elengedhetetlen s a hatás minden oly esetben feltűnő, a mikor a vetések nem tul bujnak. Cserhádi, Vagner, Maerker s más olyan autoritások szerint, kik a mezőgazdasági ismeretek terjesztése terén elévülhetetlen érdemeket szereztek, 100 gramm chilisalétronnal alkalmazásával megfelelő klimatikus és talajviszonyok mellett kedvező terméstermékek érhetők el: Zabból 400 kg., rozból és búzából 300 kg., árpából 400 kg., burgonyából 3500 kg., takarmányrépából 5300 kg., murók vagy egyéb répafélékből így tehát cukorrépából is 6400. A salétrum hatása természetesen nagyobb abban az esetben, ha a talaj istállótrágyát is kapott. Ennek hiányában mindig több salétrum alkalmazandó, mint a mennyinek alkalmazása különben javalltatott. Burgonyára, ha a talaj kellő mennyiségű istállótrágyát is kapott 80—100 kgot szórjunk el magyar holdanként, ha pedig trágyát nem kapott, kétszer annyit. Répára már nagyobb mennyiséget — 3 métermázsát is alkalmazhatunk. Őszi vetésekre, annak minőségéhez mérten 80—150 kgot adjunk a tavasziak — különösen pedig a zab 150—300 kg. kiszórását is meghálálja. A pillangos növények, minő a bab, löhere, luczerna, a levegőből is képesek a nitrogént lekötöni, ezek tehát csak addig szükségesnek salétromot, míg gyökérzetük kifejlődött. Tehát fejlődésüknek csak legelső stádiumában alkalmazandó reájuk salétrum, ilyenkor azonban rendkívül halásak a nitrogéntrágyával szemben. Ezekre magyar holdanként 50 kg. alkalmazandó, a mely röviddel a vetés után vagy azzal egyidejűleg szórandó ki. A salétromot soha sem egyszerre, hanem mindig két három részletben szórjuk ki. Az alkalmazandó mennyiségeknek egy harmadrésze a vegetatio megindulakor tavasz nyitáival, a másik két részlet pedig 2—4 heti időközökben, illetve a harmadik röviddel a szárból indulás előtt. A kiszórás minden esetre harmat felszáradás után száraz időben lehetőleg készülő eső előtt eszközöndő. Esős nedves időben, harmatfelszáradás előtt kiszórni nem szabad, mert ártalmára van a levélzetnek. Az ideit tél az ország jelentékeny részében a növényzetre kedvezőtlen. Nem volt hóval borítva, nappal többnyire enyhe idő éjszakánként hideg van, tehát olvadás és fagy folyton változott, miáltal a növényzet gyökérzete rendkívül sokat szenved s a hajsza-lygókerek elszakadása folytán maga a növény is rendkívül meggyöngített. Ezen a bajon csak az idejében alkalmazott chilisalétronnal lehet segíteni, amelyek alkalmazásával a növényzet gyorsan új hajsza-lygókérzet képzésére ösztönöztetik s rohamos fejlődésével pótolja a télen szenvedett veszteségeket.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyílt-tér.

Az ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

ADRIA BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

Alapított 1838. évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje: 122 millió korona

Intéző: Báró Podmanitzky Frigyes.

E társulat, a mely 66 éves fennállása óta 490 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek szerint: tűz és robbanási, valamint jégokozta, továbbá baleset és betöréses lopás általi károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési valamint kiházasítási esetekre.

Képviselve Nagyenyeden az:

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI

GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV.-TÁRS.

által.

121 24—26

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Tisztviselői kölcsönt kaphatnak

Állami és közigazgatási tisztviselők, katona tiszték, hivatalnokok és nyugdíjasok, 2-től 15 évre, legtöbb esetben kezes nélkül. Minden 1000 korona kölcsön után tőke és kamatban havonta circa kilencz kor. fizetendő. Megkereséseknél közzeladó állás, évi törzsfizetés, szolgálati, születési idő és menyi összegű a mai napig a kiérdemelt nyugdíj igény. Előleges kiadás nem szükséges.

Ügyszintén olcsó kamatu törlesztéses jelzálog kölcsönök gyorsan elintéztetnek.

Minden irányban a legnagyobb diszkrétció biztossítottatik. — Válaszra bélyeg melléklendő.

ORSZÁGOS FÖLDHITEL ÉS SZEMÉLY KÖLCSÖN INTÉZET
KÖLÖZSVÁRT, Király-utca 16. sz.

20 52

Leggyorsabb pénzkölcsön.

562. II—904. sz.

Hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye közig. bizottsága az 1904. évi május hó 11-én kelt 1656 sz. határozatával a felenyed-abrubbányai törv. hatósági közut 62—65.4 km. szakasz kiépítését 35057 kor. 68 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából az 1904. évi június hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára a nagyenyedi kir. építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettek.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költésgösszeg 5%-ának megfelelő bántépnéz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki tervet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagyenyeden, 1904. június 3-án.

Alsó-Fehér vármegyei
m. kir. építészeti hivatal.

249 2—2

Sz. 4463—1903.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Patria” balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Dendin György a Jánosé és társa végrehajtást szenvedők ellen 222 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a veregyházi 86 sz. tkvben A + 20 rend: 640 hr. sz. ingatlanára 979 kor., a 21 r. sz. alatt bejegyzett 1119/627016-ad rész közös legelőbeli illetményre 331 kor., s Dendin Jánosé a veregyházi 614 sz. tkvben A + 1 r. sz. alatt bejegyzett 563/627016-od rész közös legelőbeli illetményre 82 kor. s ugyan ennek a veregyházi 530 sz. tkvben A + 1 r. sz. 608 hr. sz. ingatlanára 242 kor., s a 2 rend. sz. alatt bejegyzett 281/627016-od rész közös legelőbeli illetményre 40 kor.,

összesen 1674 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 11-én d. e. 10 órakor Veregyháza községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók végrelajtó és képviselője kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántépnéznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.
Balázsfalván, 1904. évi április 6-én.

264 1—1

Csiszér,
kir. albiró.

Sz. 5110—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a balázsfalvi takarékpénztár r-t. végrehajtónak Strezsán Kosztandin türi lakos végrehajtást szenvedő ellen 20 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a türi 112 sz. tkvben A + 25 r. sz. 240, 241, hr. sz. házass. beltelkére 470 kor., a 26 r. sz. 1475, 1476 hr. sz. ingatlanára 226 kor., a 27 r. sz. 1894 hr. sz. ingatlanára 60 kor., a 28 r. sz. 1874 hr. sz. ingatlanára 96 kor., a 29 r. sz. 2002 hr. sz. (szőlőre) 32 kor., a 30 r. sz. 2299 hr. sz. ingatlanára 64 kor., a 31 r. sz. 2312 hr. sz. ingatlanára 16 kor., a 32 r. sz. 2607 hr. sz. ingatlanára 44 kor., a 33 r. sz. alatt bejegyzett 2272/548969-ed rész közös marhallegelőbeli illetményre 206 kor., és a 34 r. sz. alatt bejegyzett közös Vulkán legelőbeli 295/315718-ad rész illetményére 6 korona, összesen 1220 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 12-ik napján d. e. 10 órakor a telekkönyvi iroda helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók végrelajtó és képviselő kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának tíz százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében bántépnéz csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1904. évi április hó 8-án.

261 1—1

Csiszér,
kir. albiró.

Sz. 4465—1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Patria balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Pinka János a Miklóse nagycsergei lakos végrehajtást szenvedő ellen 400 kor. s járuléka iránti végrehajtásos ügyében a nagycsergei 190 sz. tkvben A + 2 r. sz. 551 hr. sz. ingatlanára 88 kor., a 3 r. sz. 1214 hr. sz. ingatlanára 54 kor., a 4 r. sz. 1628/3 hr. sz. ingatlanára 66 kor., az 5 r. sz. 1743 hr. sz. ingatlanára 106 kor., a 6 r. sz. 2264/2 hr. sz. ingatlanára 31 kor., a 7 r. sz. 2434/3 hr. sz. ingatlanára 145 kor., a 8 r. sz. 2610/2 hr. sz. ingatlanára 22 kor., a 9 r. sz. 2624 hr. sz. ingatlanára 322 kor., a 10 r. sz. 2780 hr. sz. ingatlanára 206 kor., a 11 r. sz. 2994 hr. sz. ingatlanára 134 kor., a 12 r. sz. 3952 hr. sz. ingatlanára 312 kor., a 13 r. sz. 4065/19 hr. sz. erdőrézre 16 kor., a 14 r. sz. 4065/68 hr. sz. erdőrézre 4 k., a 15 r. sz. 4685 hr. sz. erdőrézre 149 k., a 16 r. sz. 4698/2 hr. sz. erdőrézre 156 kor., a 17 r. sz. 5295/2 hr. sz. erdőrézre 78 kor., összesen 1883 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 8-án d. e. 10 órakor Nagy-Cserged községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §. jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bántépnéz csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalván, 1904. évi április hó 6-án.

259 1—1

Csiszér,
kir. albiró.

Sz. 1930—1904. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Mitea Samoilá végrehajtást szenvedő elleni 244 kor. 50 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbírósa) területén levő Széképreszákai község és határán fekvő a széképreszákai 42 sz. tkvben A + 1—4, 6, 8—16, 20—26 r. 98, 101, 102, 439/1, 647/1, 872/2, 1052, 1247, 1078/1, 1089/1, 1089, 1389, 1414/2, 1415/1, 1755, 1812, 1928, 2359, 2360/3, 2396, 2463/2, 2589, 2666/3, 2718/2. hr. sz. a foglalt ingatlanoknak a Mitea Samoilá jogutóda Mitea Nekiáné Dragos Mária nevére felvett (1/2-ed) egykettel részére 1094 kor., a széképreszákai 200 sz. tkvben A + 1 r. sz. 1167 hr. sz. a foglalt 2/3-od részben Mitea Samoilá végrehajtást szenvedő s 1/6-od részben Mitea Szimion, 1/6—1/6-od részben Mitea Nikuláé és Mitea Mária végrehajtás alatt nem álló tulajdonos társak nevére felvett egész ingatlanra az árverést 31 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi július hó 1-ik napján d. e. 10 órakor Széképreszákai községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el adatni fognak.

Árverezni szándékozók végrelajtó és képviselője kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 109 korona 40 fillér és 3 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt sz. I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bántépnéznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán, 1904. évi május hó 4-én.
254 1—1

Korinsky,
kir. aljárásbíró

UJ!

Telefon sz

Van szer-
ebédlő-, háló-
Asztalos
gyorsan és pontos
A n. ér

STOL
KOLOZSV
Elfogad minde
Vásárol tör
40 20

GRÖS
hatóságilag eng. és
adás-v
KOLOZSVÁR,
Elhelyezek: szálló
zetet
Tel
Sürgőnyezim:

JOÁNOVIC
(eze
KOLOZSVÁR

Készít na
olajfestmények
telben.

Platin

Öltözők a
állanak.

E szakmában

Klasz

szíjgyártó,

Jó és szép munk

Nagy raktár
utazók és b
tartók, uti tollak
puskák, vadk
székek és minde
mánsium óriási
Téli és nyári
külön csak a fej
Minden előf
alatt legjutányos

Mindenféle tak

Pósta megbízás

E szakmában

Gers

erdélyi márván

Gyártelep

KOLOZ

UJ! Butorraktár és kárpitos üzlet! UJ!

Telefon szám 259.

SZATHMÁRY JÁNOS

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 8.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy butorraktárban magyar hazai gyártmányok dús választékban kaphatók; u. m. ebédülő-, háló- és szalonberendezések, irodai felszerelések stb.

Asztalos és kárpitos munkák rajzszerű elkészítését, valamint minden e szakmába tartozó javítás, átalakítás stb. munkálatokat olcsó áron, gyorsan és pontosan eszközölöm. Vidéki megbízások és megkeresések gyorsan és pontosan eszközöltnek.

A n. érd. közönség b. pártfogásáért esdve, maradtam kiváló tisztelettel

250 2-52

Szathmáry János.

STOLCZ VINCZE
aranyműves
KOLOZSVÁRT, Kismester-utca.

Elfogad minden e szakmába vágó munkát.
Vásárolt tört arany és ezüst ékszert.

40 20 **STOLCZ VINCZE.**

GRÓSZ MIKLÓS
hatóságilag eng. és törv. bejegyzett elhelyező és üzletek
adás-vétel közvetítő irodája
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 12. szám.

Elhelyezek: szállodai, vendéglői és hávéházi személyzetet leggyorsabban és legpontosabban.
Telefon 494 szám. 122 26

Sürgőnyezim: Grósz ügynök Kolozsvár.

JOÁNOVICS TESTVÉREK fényképészek
(ezelőtt KATÓ J.)
KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 32. szám.

Elsőrendű műterem.

Készít nagyításokat, Aquarelleket és olajfestményeket a legtökéletesebb kivitelben.

Platin és színes képek,
Öltözők a n. é. közönség rendelkezésére állanak. 29 -104

Klaszovitt György
szíjgyártó, nyerges, táskás és bőröndő-
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitüntetve

Nagy raktár kész hámok és nyergesekben, úgyszintén utazótáskák és bőröndök, Plaidzsákok, esernyő és bot-tartók, uti tolette táskák, minden forma és nagyságban, puskatokok, vadásztáskák, gamásni, töltényövek, vadász-székerek és minden előforduló bőrárúknak csakis saját gyártmányaim óriási választékban.

Téli és nyári lótakarók és lóhalók, az egész lóra és külön csak a fejre (legyek ellen).

Minden előforduló bőrárút rendelés szerint rövid idő alatt legjutányosabb árban készítek.

Mindenféle takarító és bőrpoló szerekben nagy raktár.

Pósta megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek. 78 -52

Egy 13—14 éves ügyes fiu
HÁTSZEGRE nyomdász tanoncznak
felvétetik.

Előnyben részesül, ki románul is beszél. Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadói hivatala. 2-2

Angol és francia illatszerek.
Bel- és külföldi gyógy-szerkülönlegességek.
Fertőtlenítő anyagok, padlómaszok.
Gazdasági ezik-kek, állat-gyógyszerek.

Naftalin,
Kovarpör,
Féreg irtók.
Sebészeti és betegápolási eszközök nagyban raktára.

Burger F.
gyógyszer üzlete
KOLOZSVÁR, Főtér.

Résztve kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért.

Udvári és Társa
kocsigyártó cég

legnagyobb készletet tart **uj kocsikból**, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsilackozást, bélelést kívánat szerint **Kívánatra árjegyzéket küld.**

Használt **kocsit** becsérel.
23 45 100

Megrendeléseket készséggel teljesít. Vidéki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. közönség eddig irántunk tanúsított nagybecsű pártfogását jövőre kérve, mély tisztelettel

UDVARI és Társa
KOLOZSVÁRT, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett)

Erdélyi Ernőné
kárpitos műhelye és butor-raktára
NAGYENYED, Buza-piac.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, úgyszintén tükrök, képek és mindenféle esztorgályozott butorokban. — Javítások gyorsan eszközöltnek.

Számos éven át fővárosokban és elsőrendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK
a t. vevőmet minden irányban pontos és szolid kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítek és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Egy kísérlet által ezen állításomról teljes meggyőződés szerkezhető, a miért is bátor vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megismerkedjék, esetleg egy levelezőlapal szives értesítését kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteletemet. 48 -50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom.

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

BERKOVITS BÉLA
női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha, valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Főtér 3.

Miután tisztelt vevőim üzletemet, valamint szabászati műhelyemet eddig annyira pártolni kegyesek voltak, **kötelességemnek** tartottam szabó-műhelyemet a **legmodernebbül** berendezni, miért is szükségesnek láttam a régi **szabászatot**, Goldstein Mór urat **elbocsátani** és helyébe egy tényleg tökéletes **szakembert alkalmazni.**

Az új szabászat a drezdai akadémiát végezte és fővárosokban tapasztalatait bővítve, képes a legkényesebb igényeknek is eleget tenni.

Midőn ezt a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlom maradtam kiváló tisztelettel

Kiváló tisztelettel **BERKOVITS BÉLA.** 426 49-*

Pontos és szolid kiszolgálás.

Gerstenbrein Tamás
erdélyi márvány, svéd gránit, Labrador és Syenit kőipari vállalata
KOLOZSVÁRT.

Gyártelep és központ: **KOLOZSVÁRT.** Fióktelepek: Nagyszében és Nagyvárad.

Elvállalja a magas építményeknél előforduló összes kőfaragó és kőszobrász munkákat, sirkövek, sirkertések és kapcsolatosan e szakmába vágó mindennemű munkálatokat.

Gerstenbrein Tamás
képesített kőfaragó mester. 252 2-52

Felhívás.

Alulírott intézet igazgatósága felhívja a részvényeseket, hogy az alapszabály szerinti újabb 20% részvénytőke részlet befizetésének ideje **junius 1-én** lejárt. Szíveskedjenek tehát azt alapszabályaink 4-ik § a értelmében befizetni.

Az Alsófehérvármegyei gazdaságibank és takarékpénztár r.-t. igazgatósága.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

Kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

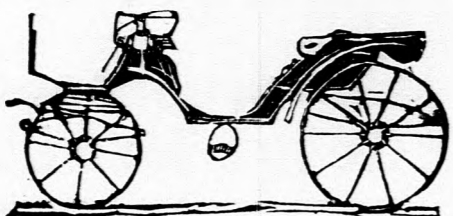
Alapítva 1870-ben. Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. — Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Videki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, ahol a kocsik minden részét: kereket, kovács, nyergek és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjuányosabbak abban is főzélünk a jó, szolid munka jutányos árban.

Bécses partfogását tisztelettel kérve
Szeszák Ferencz és Fia
Kocsigyártók.

255 1-50

LICHNOVSZKY LIPÓT

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 31. szám

(volt Balczép-utca.)

Raktáron tartok Majolika, Ó-Német honi (Dániel) kályhákat, ugyszintén

TAKARÉKTÜZHELYEKET,

fürdő-kádburkolatokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben.

Elvállalok kályhák újra átráskását és takarítását helyben úgy mint vidéken a legszolidabb árban.

A nálam készült munkákért teljes felelősséget vállalok.

Videki megkeresésekre azonnal reflektálok.

Megbízásokat azonnal személyesen vagy levélileg eszközölök.

125 26

EUROPA SZÁLLOKA

Gyulaféhevárt.

I. rangú szálloda 30 szobával, villamos világítás, kifűtő konyha, 9-za barok, rem k. gyűj. fürdőszobák, telefon, omnibusz minden vonatnál — Morskelet arak.

Számos látogatást es-dozik mely tisztelettel

62 11-50 HAAS VILMOS szállodás.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve

HATTYU GYÓGYSZERTÁR
által Majna-Frankfurt. 109 52

256 1-52

RÉZÖNTÖDE. Készít szeszgyárak, gőzmalomok és víz üvekekhez való minden öntvényeket — Cséplőgépek, lokomobilok javítását eszközli. Palinka főzésnél szükségeltető kavarázó készülékeket Fürdőkhöz szükségeltető részecsapok és esavatókat, valamint minden e szakmába vago sarga réz öntést és készitést jutányosan elvállal. Továbbá készit mindennemű réz és ágyufém öntést. Vidéki megkereséseket és megrendeléseket gyorsan, pontosan eszközöl

RAPOPORT ADOLF rézöntő
KOLOZSVAR, Fellegvári-ut 6 sz.

RÉZÖNTÖDE.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.

Alaptőke 200000 kor NAGYENYEDEN. Alaptőke 200000 kor.

Leszámitol 6 hónapi lejaratig terjedő váltókat a legelőször kamatlab mellett

Betáblázás mellett adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg mar 4 1/2% stapkammattal földbirtokra, a beesérték feleig.

Régibb és magas kamatu jelzőkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után 1904. július 1-től naptól napig 4 1/2%-ot fizet.

262 1-*

Máv. menetrendje Budapest—Predeal közt és vissza.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		
7:25	9:00	2:00	5:45	9:15	ind.	Budapest	érk.	7:10	7:50	1:50	6:40	9:35
12:41	4:10	6:46	2:06	2:18		Nagyvárad		11:04	2:38	8:43	11:56	4:15
5:32	8:54	10:51	8:30	6:11		Kolozsvár		6:17	11:10	5:18	7:13	12:59
		Sz. v.								Sz. v.		Sz. v.
6:54	10:20	12:27	10:41	7:27		Araños-Gyeres		3:48	9:30	1:27	5:18	10:46
7:22	10:55	1:05	11:31	7:52		Szekely-Kocsárd		3:07	9:00	12:56	4:43	10:08
7:29	11:02	1:12	11:40			Maros-Ujvár		2:49	8:50	12:40	4:27	9:52
7:54	11:31	1:41	12:20	8:16		Nagy-Ényed		2:19	8:29	12:12	3:59	9:22
	12:24	12:00	1:28	8:37		Tövis		1:57	8:12	11:53	3:38	9:00
		Gy. v.										
12:53		2:03				Karacsanfalva		12:58			2:36	
1:07	12:29	2:14	9:05			Küküllőszög		12:46	7:35	2:51	2:21	
1:14		2:22				Balázsfalva		12:36			2:16	
2:15	1:04	3:32	9:47			Kis-Kapus		11:41	6:56	2:16	1:25	
2:33	1:20	3:49	10:01			Medgyes		10:53	6:37		12:51	
3:47	2:15	5:04	11:00			Szegvár		9:48	5:49	1:14	12:49	
4:08	2:30	5:31	11:15			Hejtsfalva		9:05	5:29	12:54	11:28	
3:55	5:14	11:35	2:19			Brassó		5:32	2:45	10:26	8:14	

Budapest—Arad—Tövis és vissza.

Gy. v.	V. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.			
7:25		8:10	10:00	2:15	ind.	Budapest	érk.	5:00	6:10		7:20	1:10
12:22		4:02	6:35	7:18		Arad		5:10	9:30		11:25	8:18
3:14		9:16	10:57	10:22		Piski		1:05	4:12	10:33	6:05	5:08
4:15	9:10	10:35	12:11	11:09		Alvincz		12:05	2:58	8:59	4:34	4:09
	8:45	10:56	12:31	11:21		Gyulaféhevár		11:36	2:33	8:44	4:11	3:55
7:36	8:16	11:25	12:58	11:42		érk. Tövis	ind.		2:00	8:55	3:43	3:33

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig való időt jelzik.

Cs. és kir. udvari szállító

NEUMANN M.

Szerb kir. udvari szállító.

KOLOZSVAR, Mátyás király-tér.

ajánl tavaszi és nyári öltönyöket, átmeneti kabátokat (Double-Ulster, Raglán), tavaszi felsőket (überzieher), Havelok ujjakkal és ujjak nélkül. Gazdasági kabátok szövetteléssel. — Fekete szalon és frak öltönyöket.

A tavaszi és nyári idényre

Nagy választék fiu-, leány- és gyermek-ruhákból.

Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

38 22-52

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy postán küldve:
Egész évre . . . . .
Fél évre . . . . .
Negyedévre . . . . .
Egyes szám ára . . . . .

Hirdetések díja
□ centiméterenként 6 fill.
dők és gyárosok külön árkezesben részesülnek.

Nyitól tér sora 40 fill.
Meg

Or

A magyar parlamenti hagyomány bizonyánál végtelen hosszúságú abszolút értelemnek gyakorlati e

A képviselőház a minden évben három az in demiti fölött, a harmadikat minden Innen van aztán, honben is az esztendő k tul a költségvetés a

Az általános vita az indemiti vitát ke általános politikai di nélkül; mert az adóz fizetésére való felhat évi ex-lex állapot ele károkat szenvedett a dese eme szükség-e l

A Tisza-kormány 1904. évi budgare törvényjavaslat fölött az ellenzék részéről mert a hadseregkéro oktatás, az Ausztria több e fele egy lép felé az által, ha a ton akadályozza.

A miniszterelnök a bizalmi vita egy f tettnek és a lelkiismer fia újbol a lehata általa adott igerele közzoktatásügyre néz nemcsak megnyugtá téseket tett a katon liberális alapelvekre mányzatát tántoritha. Az ellenzék vádjja hatatlan az, hogy a mást nyerte, hogy

T

Hallgat a laut
És lelkem telv
Nincs szám re
Ki is tudná u
Egy költemen
Elmult időmre
S még felkiser
A bus dananá

Hallgató laut,
Leikemből tép
Hogy zengje is
Boldogságomat
Hogy mondjad
Kik álmainra
Ime betelt az
Jövel koboz!

Teremjen rajt
A feltámadást
Bus akkordok
Hangolni rajt
Szólj ugy, hog
Multja fájdalom
Hogy újra hit
Teljék el min